

Learn Thai for Family Life in Thailand

Get up! It's time for school.

ตื่น นอน เอะ ได้เวลา ไป โรงเรียน แล้ว ตอนนี้

Dtèun nawn thùh. Dâi-way-lah bpaì rohng-rian láeo dtawn-née.

lit. wake up sleep (urge), time to go school already now.

Don't bother your father.

อย่า กวน พ่อ นะ ลูก

Yàh guan phâw ná lôok.

lit. don't bother father (soften) child

Take off your pajamas and get dressed.

ถอด ชุดนอน ออก เวลา แต่งตัว ให้ เรียบร้อย

Thàwt chùt-nawn àwk. Way-lah dtàeng-dtua hâi rîap-rói.

lit. take off pajamas out, time be dressed for be ready.

Go brush your teeth before taking a bath.

ไป แปรง ฟัน เสียก่อน อาบน้ำ นะ

Bpaì bpraeng fân sîa-gàwn àhp-nám ná.

lit. go brush teeth before bath (soften)

Dry yourself off. Be careful the floor is slippery.

เช็ด ตัวเอง ให้ แห้ง ระวัง นะ พื้น ดื่น

Chét dtua-ayng hâi hâeng. Rá-wang ná, phéun lêun.

lit. rub yourself give dry, beware (soften), floor slippery.

Don't move around. I'll powder you.

อยู่ นิ่งๆ แม่ จะ ทา แป้ง ให้ นะ

Yòo nîng nîng. Mãe jà thah bpâeng hâi ná.

lit. be still still, mom will apply powder give (soften).

Be a good girl/boy. Don't be naughty.

เป็น เด็ก ดี นะ อย่า ซน

Bpen dèk dee ná. Yàh son.

lit. be child good (soften), don't be naughty

Get in the car. You're mom is waiting.

มา ขึ้น รถ แม่ รอ หนู อยู่ นะ

Mah khêun rót. Mâe raw nǎo* yòo ná.

lit. come enter car, mom wait you be (soften)

*The word *nǎo* (หนู) literally means *mouse* but can be used like a personal pronoun to address small children.

Today, I'll take you to school.

วันนี้ พ่อ จะ ไป ส่ง หนู ที่ โรงเรียน

Wan-née phâw jà bpai sòng nǎo thêe rohng-rian.

lit. today dad will go send you to school

Flush the toilet when you're done.

กด ชักโครก นะ หลังจาก ใช้น้ำแล้ว

Gòt chák-khrôhk ná lǎng-jàhk cháí láeo.

lit. press toilet (soften) after use already

How do you feel now? Is that better?

ตอนนี้ หนู รู้สึก ยังไงบ้าง ดีขึ้นไหม ละ

Dtawn-née nǎo rǎo-sèuk yang-ngai bǎhng? Dee-khêun mǎi lá?

lit. now you feel how some? Get better (question) (soften)

Where are your clean clothes? In the closet?

ผ้า ที่ ซัก แล้ว ของ ลูก อยู่ ที่ไหน อยู่ใน ตู้ ใส ไหม

Phâh thêe sák láeo khǎwng lôok* yòo thee-nǎi? Yòo nai dtôo, châi mǎi?

lit. cloth that clean already of you be where, be in closet, yes (question)

*The word *lôok* (ลูก) literally means *child* but can be used like a personal pronoun to address a child.

Sweetheart, wash your hands. Breakfast is ready.

ลูกรัก ล้าง มือ ซะ อาหารเช้า เรียบร้อยแล้ว

Lôok-rák* lǎhng meu sá*. Ah-hǎhn cháo rîap-rói láeo.

lit. sweetheart, wash hands (urge), food morning ready already

*The meaning of the particle *sá* (ซะ) is more than simply adding encouragement to your command or request, it implies that you want something done completely and/or quickly.

Daddy is busy today. I'll pick you up.

พ่อยุ่งวันนี้ แม่จะไปรับลูกเอง

Phâw yûng wan-née. Máe jà bpai ráp lôok ayng.

lit. daddy busy today, mommy will go retrieve you myself

Let me help you with the seat belt.

ให้พ่อช่วยหนูคาดเข็มขัดให้นะ

Hâi phâw chûay nõo khâht-khěm-khàt* hâi ná.

lit. allow dad help you fasten seatbelt give (soften)

See you later. Take care.

แล้วค่อยพบกันใหม่ ดูแลตัวเองนะ

Láeo khôi phóp gan mài. Doo-lae dtua-ayng ná.

lit. already gradually meet each other new, look after yourself (soften)

Chocolate isn't good for your teeth.

ช็อกโกแลตไม่ดีต่อฟันของคุณ

Cháwk-goh-láet mâi dee dtàw fan khăwng lôok.

lit. chocolate not good against teeth of you

Honey, play around here. Don't go too far.

ลูกรักเล่นแถวนี้ นะ อย่าไปไกลนัก

Lôok-rák* lèn thăeo née ná. Yàh bpai glai nák.

lit. honey play area this (soften), don't go far extremely

*The word *lôok-rák* (ลูกรัก) literally means *child-love* and is used by parents to address their children.

Follow along the dotted lines.

ลากเส้นต่อจุด

Lâhk-sên* dtàw jùt.

lit. draw line against mark

*The verb *lâhk-sên* (ลากเส้น), which means to draw a line, literally means *drag-line*.

Do you have any homework? Want any help?

ลูก มี การบ้าน บ้าง หรือ เปล่า ให้ พ่อ ช่วย ไหม

Lôok mee gahn-bâhn bâhng rêu bplào? Hâi phâw chûay mǎi?

lit. you have homework some or not, let dad help (question)

Don't sit too close to the TV. It isn't good for your eyes.

อย่า นั่ง ใกล้ โทรทัศน์ มัน ไม่ ดี ต่อ ตา ของ เธอ นะ

Yàh nâng glâi thee-wee nák. Man mâi dee dtàw dtah khǎwng thuh ná.

lit. don't sit close tv extremely, it not good for eyes of you (soften)

Does anyone want to watch this or can I change the channel?

มี ใคร เอา ดู นี้ หรือ เปล่า หรือ ว่า จะ เปลี่ยน ช่อง นะ

Mee khrai ao doo née rêu bplào, rêu-wâh jà bplian chǎwng ná.

lit. have anyone want look this or not, or will change channel (soften)

Come on downstairs. We have a lot of things to do today.

ลง มา ข้างล่าง เอะ เรา มี อะไร ทำ กัน หลาย อย่าง วันนี้

Long mah khǎhng-lâhng thùh. Rao mee à-rai tham gan lǎi yàhng wan-née.

lit. down come below (urge), we have something do together many things today

Turn down the volume a little. Mom is reading.

ลด เสียง ลง น้อย นะ แม่ อ่านหนังสือ อยู่

Lót sǎng long nòi ná. Mâe àhn nǎng-sêu yòo.

lit. lower sound down a little (soften), mom read book be.

After the TV show's over do your homework and go to bed early. Don't be late.

หลังจาก จบ รายการ แล้ว ทำ การบ้าน ด้วย และ เข้านอน แต่ หัวค่ำ อย่า อยู่ ดึก นะ

Lǎng-jàhk jòp rai-gahn láeo tham gahn-bâhn dūay láe khâo-nawn dtæ hǎa-khâm. Yàh yòo dèuk ná.

lit. after finish program already do homework also and go to bed but early evening, don't be late (soften)

*The word *khâo-nawn* (เข้านอน), which means go to bed, literally means *enter-sleep*.

Close your eyes now. Sweet dreams.

หลับตา ซะ นอน หลับ ฟัน ดี

Làp-dtah* sá. Nawn làp fǎn dee.

lit. shut eyes (urge), lie down sleep dream good

You can't sleep here. The mosquitoes will eat you alive.

ลูกนอนที่นี่ไม่ได้ นะ ยุง จะ กัด ลูก อย่าง ร้ายกาจ เลย นะ

Lôok nawn thêe-nêe mâi dâi ná. Yung jà gàt lôok yàhng rái-gàht leuy ná.

lit. you sleep here not can (soften), mosquito will bite you like fierce (emph.) (soften)

The weather is great today. What should we do?

วันนี้ อากาศ ดี มาก เลย พวกเรา จะ ทำ อะไร กัน ดี

Wan-née ah-gàht dee mâhk leuy. Phûak-rao jà tham à-rai gan dee?

lit. today weather good a lot (emph.), we will do what together good

Be careful. Don't spill it.

ระวัง อย่า ทำ หก นะ

Rá-wang. Yàh tham hòk ná.

lit. be careful, don't make spill (soften)

You have to take this medicine.

ลูก ต้อง กิน ยา นี้

Lôok dtâwng gin yah née.

lit. you must consume drug this

Okay, leave the rest for me.

เอาล่ะ ทิ้ง งาน ที่ เหลือ ไว้ ให้ พ่อ เอง

Ao-lâ, thính ngahn thêe lëua wái hâi phâw ayng.

lit. okay then, leave work to remain store for dad only

Don't stick your hands out the window.

อย่า ขึ้น แขน เอะ ออก นอก หน้าต่าง

Yàh yêun khăen thuh àwk nâwk nâh-dtâhng.

lit. don't stick arms you go out outside window

You are spoiled.

หนู เป็น เด็ก เสีย จริงๆ

Nõo bpen dèk sǎa jing jing.

lit. you are child spoiled true true

Wake up your Mom. Grandma is here.

ปลุก แม่ ลี ยาย มา แล้ว

Bplùk mâe sì. Yai mah láeo.

lit. awaken mom (urge), grandma come already

Honey, come here and give Daddy a kiss before you go.

ลูกรัก มา นี๊ นะ ให้ พ่อ หอม ก่อน

Lôok-rák mah née ná. Hâi phâw hăwm* gawn.

lit. honey come here (soften), give daddy kiss first

*The word *hăwm* (หอม) refers to the traditional Thai sniff kiss, not a kiss with the lips.

I don't know yet. It depends on your mom.

พ่อ ยัง ไม่ รู้ เลย มัน ขึ้น อยู่ กับ แม่ นะ

Phâw yang mâi róo leuy. Man khêun yòo gáp mâe ná.

lit. dad yet not know (emph.), it depends be with mom (soften)

Eat your vegetables. They're good for you.

กิน ผัก เสีย บ้าง มัน ดี สำหรับ สุขภาพ ลูก

Gin phàk sǎa bâhng. Man dee sǎm-ráp sùk-khà-pâhp lôok.

lit. eat vegetables completely some, it good for health you

Hurry up! Get ready quickly.

รีบๆ หน่อย เตรียมตัว ให้ พร้อม เร็ว เข้า

Rêep rêep nòi. Dtriam-dtua* hâi phráwm réo-khâo.

lit. hurry hurry (soften), get ready so that ready quickly

*The word *dtriam-dtua* (เตรียมตัว), which means get ready, literally means *prepare-self*.

Good. I'm glad to hear that sweetheart.

ดี แล้ว พ่อ ดีใจ ที่ได้ยิน เช่น นั้น ลูกรัก

Dee láeo. Phâw dee-jai thêe dâi-yin chân nán lôok-rák.

lit. good already, dad happy to hear for instance that sweetheart.

I think this evening we'll go visit your grandfather and grandmother.

พ่อ คิดว่า เย็น นี้ เรา จะ ไป เยี่ยม ปู่ และ ย่า

Phâw khít wâh yen née rao jà bpai yîam bpòo lác yâh.

lit. dad think that evening this we will go visit granddad and grandma*.

The words *bpòo* (ปู่) and *yâh* (ย่า) refer to the grandparents on the father's side. Grandfather and grandmother on the mother's side are *dtah* (ตา) and *yai* (ยาย) respectively.

###